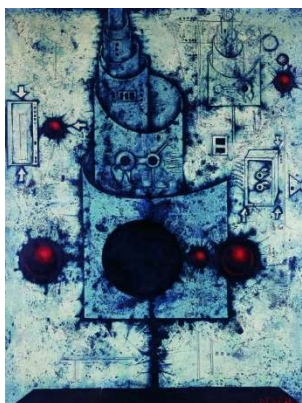

Communitas Šluknovsko

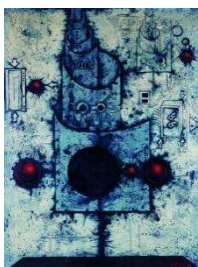
Shrnující dokument

Spolufinancováno
Evropskou unií

institut
kritického
myšlení **ikm**

Shrnující dokument

Autorský tým:

Petr Jíra, Kateřina Vyhnánková, Jana Malkusová, Lenka Petráková, Eva Hamplová, Alžběta Říhová

Institut kritického myšlení, Fakulta sociálně ekonomická Univerzity J. E. Purkyně v Ústí n. L.

2024

Projekt „Communitas Šluknovsko“, registr. č. CZ.03.03.01/00/22_022/0001407, je podpořen v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus

Spolufinancováno
Evropskou unií

Co jsme se naučili?

Ve spolupráci s Mas Český sever jsme měli možnost provázet komunitní pracovníky od počátku v jejich vstupu do obce, vzdělávat je v našem celostním přístupu k rozvoji obce a metodicky je připravovat na hloubkové rozhovory s občany. Díky jejich zpětné vazbě jsme si ověřili nosnost různých přístupů a naučili s jejich klady a zápory pracovat. Naši metodu vzdělávání můžeme popsat ve zkratce jako dialogické a podpůrné provázení. Proto byl nutný neustálý kontakt s komunitními pracovníky, ale zároveň bylo nutné ponechat jim velký stupeň samostatnosti. Dalším přínosem byla možnost vytvářet a ověřovat si různé metody práce s přepisem rozhovorů. Během inkubační fáze projektu bylo provedeno a písemně zpracováno velké množství rozhovorů. Na tomto rozsáhlém materiálu jsme si ověřili metody zpracování, které jsme k tomuto účelu vytvořili. Výstupem byl jednak „snímek obce“, jednak „evaluační matice“. S těmito výstupy je v obcích nutné dále pracovat, aby se staly podnětem k dialogu občanů a vedení obce.

Co nás překvapilo?

Někdy šlo o odlišné vnímání týchž pojmů a celkově také smyslu projektu. Pochopení smyslu projektu ve vedení obcí kolísalo mezi „péče o společenství“ a „zjišťování informací od občanů“. Fáze vzájemného vyjasňování předpokladů de facto nikdy nekončí.

Co jsme změnili oproti původnímu plánu?

Námi odhadovaný objem práce komunitních pracovníků (plánovaný počet uskutečněných rozhovorů) neodpovídal realitě. Jedním z důvodů bylo obtížnější uvádění do metody vedení a zaznamenávání rozhovorů. Šlo ale také o sezónní záležitost, zima se pro vedení rozhovorů ukázala jako méně vhodné období. Celkově došlo k určitému zpoždění oproti původním plánům.

Co nám ukázala inkubační fáze a před tím jsme nevěděli nebo zamýšleli dělat jinak?

Bylo by zapotřebí lépe informovat obce v počáteční fázi o smyslu projektu a jeho různých fázích. Otázka také je, jakým způsobem vybírat spolupracující obce, aby z jejich strany nešlo pouze o povrchní zájem. Jinak jsme začali nahlížet na plánované schůzky se starosty, jejichž povahu a potenciál jsme nedokázali dostatečně předvídat. Ukázalo se, že by mohli plnit roli platformy pro hledání zastřešujících témat mikroregionu.

Jak bychom se chtěli posouvat dále?

Zpracovat naše pojetí komunitní práce teoreticky a etablovat v akademickém prostředí. Dále pokračovat v navázané spolupráci s organizacemi, s nimiž jsme navázali spolupráci.

Jak funguje práce s metodou/přístupem, kde/kdy funguje a kde/kdy ne a proč?

Komunitním pracovníkům se dařilo získávat důvěru lidí a vést s nimi polostrukturované neformální rozhovory. K tomu, aby byl takto získaný sociální kapitál a podněty od občanů také využít, je zapotřebí podpory od vedení obce, se kterou je nutné pravidelně komunikovat a seznamovat s výstupy projektu. To se v obcích dařilo do různé míry, někde byla rychle navázána úzká spolupráce, jinde došlo mj. z provozních důvodů ke zpoždění, setkali jsme se ale také s nevstřícností a nedůvěrou. Obecně je metoda použitelná tam, kde je zájem o dialog s lidmi a ochota přijmout kritiku jako něco pozitivního.

Jak přistupovat k různým typům organizací, kde je aplikace přístupu rozdílná?

Obce zapojené do projektu se lišily velikostí. Větší obce mají složitější správní aparát a pozornost komunitního pracovníka se musí zaměřit na koordinaci a kooperaci. Menší obce se mohou více zaměřit na přímou práci s lidmi. Ale ani jedna varianta nevyklučuje z účasti na projektu, jen jde o trochu jiný styl.

Co jsme se dozvěděli z testování?

Z rozhovorů s občany vyplynulo, že ve všech obcích je velkým problémem vztah mezi politickou reprezentací a občany, který je reflektován většinou jako nedostatek komunikace či jako samozřejmá distance („my“ a „oni“). Starostové v evaluačních rozhovorech potvrzovali, že je pro ně takto získaná zpětná vazba od občanů zajímavá, někdy překvapivá (ne vždy příjemně).